

Міністерство освіти і науки України
Департамент гуманітарної політики
Вінницької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

СУЧАСНА ЛІНГВОДИДАКТИКА В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, ЗДОБУТКИ

Збірник матеріалів XI Всеукраїнської
науково-практичної конференції (23 квітня 2025 року)

Вінниця
КЗВО «ВГПК»
2025

УДК 373.2.016:81
С 91

Рекомендовано до друку вченою радою Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
(протокол № 10 від 14 квітня 2025 року).

Сучасна лінгводидактика в Новій українській школі: проблеми, пошуки, здобутки: збірник матеріалів *XI Всеукраїнської науково-практичної конференції* / упор. та відп. за випуск Н. І. Скрипник, Г. В. Хоміцька, Ю. Б. Лебедь. Вінниця : КЗВО «ВГПК». 2025. 223 с.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

Упорядники та відповідальні за випуск:

Скрипник Н. І., кандидат філологічних наук, завідувач кафедри української філології, спеціаліст вищої категорії Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»;

Хоміцька Г. В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист кафедри української філології Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»;

Лебедь Ю. Б., кандидат філологічних наук, завідувач кафедри зарубіжної літератури та основ риторики, спеціаліст вищої категорії Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».

Рецензенти:

Вітюк Валентина Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики початкової освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Сукаленко Тетяна Миколаївна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури Державного податкового університету;

Січкарь Світлана Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

У збірнику вміщено тексти доповідей учасників *XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна лінгводидактика в Новій українській школі: проблеми, пошуки, здобутки»*, проведеної 23 квітня 2025 року на базі Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж». Теми доповідей стосуються актуальних питань мовної, літературної, іншомовної освіти, а також психолого-педагогічних особливостей організації освітнього процесу в НУШ.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	
<i>Аліна СОРОЧАН, Катерина КЛИЩУК, Ірина СОРОЧАН</i> Інструментарій розвитку риторичних умінь здобувачів освіти на уроках словесності	9
<i>Діна КУЗЬМИНСЬКА</i> Креативність і мовлення: психологічні аспекти творчого самовираження особистості	17
<i>Соломія ЛІГАШЕВСЬКА, Ірина ЛАГОЛА</i> Значення творів художньої літератури у формуванні громадянської компетентності молодших школярів	22
<i>Юлія СТЕЦЬОК, Ірина ЛАГОЛА</i> Екологічна казка як засіб формування екологічної свідомості молодших школярів	28
Розділ І ТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	
<i>Альона КРИВОХИЖА, Ольга ДІБРОВА</i> Вивчення фразеологізмів на уроках української мови у 5 класі НУШ	34
<i>Анна БОЙЧУК, Галина ХОМІЦЬКА</i> Збагачення словникового запасу здобувачів початкової школи у процесі засвоєння граматико-орфографічних знань	37
<i>Богдана АРТЕМЕНКО, Тетяна ОМЕЛЯНЧИК</i> Шляхи формування самостійного читання в системі позакласного читання	43
<i>Мар'яна СУМИК, Руслана ГАЛИЦЬКА</i> Формування правильного наголошування в учнів початкової школи	48
<i>Ольга ПРИСЯЖНЮК, Галина ХОМІЦЬКА</i> Методика роботи над фразеологізмами як засобом формування культури спілкування здобувачів Нової української школи	52
<i>Світлана ТАНАСІЄНКО, Галина ХОМІЦЬКА</i> Творчі вправи як засіб розвитку мовлення в процесі вивчення дієслова в початкових класах	57
Розділ ІІ ІННОВАТИКА В МОВНІЙ ТА ЛІТЕРАТУРНІЙ ОСВІТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	
<i>Алла БАБІЙ, Надія СКРИПНИК</i> Формування умінь текстоінтерпретації та текстотворення засобами літератури	63
<i>Анастасія КОВАЛЬСЬКА, Наталія ЛАДИНЯК</i> Застосування інтерактивних методів навчання діалогічного мовлення на уроках	68

української мови в НУШ	
Богдана КОПЛИК, Ольга ДІБРОВА Квест як інноваційна форма проведення уроків української мови в середній школі	72
Мар'яна ДОВБУШ, Ганна ШВЕД Розвиток критичного мислення та формування моральних якостей особистості на уроках української мови	76
Наталія КОЦЮБА Лексичні засоби вираження емотивного значення у художньому творі (на основі роману «Місяцівна» Дари Корній)	80
Христина БАЛА, Надія КАТЕРИНЮК Інтерактивні методи викладання читання в початковій школі	84
Юлія СТЕЦЮК, Руслана ГАЛИЦЬКА Використання інтерактивних методів у викладанні професійно орієнтованої української мови	88
Розділ III ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОЇ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСОБИСТОСТІ	
Альона РУРЕНКО, Надія СКРИПНИК Теоретичні аспекти та специфіка вивчення власних назв	93
Анастасія ТКАЧУК, Надія СКРИПНИК Семантичне вираження символів-зоонімів в українському фольклорі	99
Ангеліна РУДИЧ, Надія СКРИПНИК Орнітологічні слова-символи в українській усній народній творчості	105
Дарія КРАВЧУК, Надія СКРИПНИК Історичні аспекти становлення поняття звертання	109
Ірина РОСЛА, Надія СКРИПНИК Національні та міжнаціональні символи українського простору	115
Марія КОГУТ, Надія СКРИПНИК Флористичний компонент у структурі фразеологізмів в українській мові	121
Розділ IV РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	
Анастасія ГРУБСЬКА, Тетяна ОМЕЛЯНЧИК Робота вчителя над розвитком мовлення здобувачів початкової освіти на уроках української мови	127
Анжела ІЛЬЧЕНКО, Олена ПОХИЛЮК Інтерпретація образів дітей у Дікенса та Бойна	131
Богдана ХАРКО, Тетяна ПАСТУЩАК Інноваційні технології як засіб розвитку зв'язного мовлення молодших школярів на уроках української мови	135

Інна ВІТЮК, Тетяна ОМЕЛЯНЧИК Робота над синонімами як засіб розвитку емоційно-образного мовлення	139
Розділ V СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ОПРАЦЮВАННЯ РІЗНОЖАНРОВИХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	
Анастасія ПОХИЛЮК, Олена ПОХИЛЮК Багаторівнева організація роману Марії Матіос «Солодка Даруся»	145
Вікторія ГЛУХЕНЬКА, Тетяна ЯКОВЕНКО Концепція постмодернізму у прозі Юрія Андруховича	150
Діана ЛУКОВА, Тетяна ЯКОВЕНКО Творчість Василя Шкляра як об'єкт уваги літературної критики	153
Олена ПОХИЛЮК Проблематика роману Йоанни Ягелло «Тільки коли йде дощ»	156
Ольга БАБИН, Вікторія ТКАЧЕНКО Феміністична проза Ольги Кобилянської у контексті сучасного прочитання: нові методи аналізу текстів	161
Ольга СМАЛЬ, Людмила ДИЧИК Сучасний погляд на опрацювання різножанрових художніх творів у НУШ	165
Тетяна КОСТЮК, Тетяна ЯКОВЕНКО Український фемінізм у творчій діяльності О. Забужко	169
Розділ VI АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	
Анастасія ДЕРЖАВЕЦЬ, Аліна КУШНІР Basic differences between old English and modern English	174
Вікторія КЛАНЦАТА, Ірина ГОЛОВСЬКА Використання аудіовізуальних матеріалів у навчанні вимови на початковому етапі	177
Віталіна БОКОВЕЦЬ, Лариса МОВЧАН Key methods for translating English slang and their analysis	180
Ірина ВОЛИНЕЦЬ, Лариса МОВЧАН Peculiarities of youth slang in modern English	185
Каріна СОРОЧАН, Олеся МИХАЛЬЧУК Розмовні клуби як дієвий інструмент розвитку іншомовної комунікативної компетентності у позаурочний час	187
Лариса МОВЧАН, Олеся ДРЕЙЧУК З досвіду білінгвального навчання в школах Австрії	191

Лілія БЕСПЕТЧУК, Аліна КУШНІР Фонетична корекція мовлення учнів у процесі вивчення англійської мови	195
Олександра ПУГАЧЕНКО, Вікторія КИЛИВНИК The adjective and its semantic characteristics substantivized adjectives	198
Тетяна КАРПЕНКО, Ірина ГОЛОВСЬКА Роль пісень у формуванні мовної компетентності: психологічні та педагогічні аспекти	203
Розділ VII ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В РІЗНИХ СФЕРАХ СУСПІЛЬСТВА	
Іванна СТРИКОВСЬКА, Людмила СВИРІПА Вплив та розвиток української мови і літератури в різних сферах суспільства в умовах сьогодення	210
Катерина СТЕЧЕНКО, Тетяна СУКАЛЕНКО Порухення мовних норм у діловому спілкуванні	214
Ліана РУДИКА, Тетяна СУКАЛЕНКО Особливості вживання термінології у сфері правоохоронної діяльності	217
Юлія БОБИК, Тетяна СУКАЛЕНКО Культура спілкування майбутніх юристів	220

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства постає необхідність у гармонійній та ініціативній особистості, здатній ефективно діяти в постійно змінюваних умовах і адекватно реагувати на впровадження нових реформ.

Модернізація української освіти висуває інноваційні вимоги до сучасного закладу освіти, який повинен сформувати цілісну систему знань, умінь і навичок, а також досвід самостійної діяльності й особистої відповідальності здобувачів освіти. Підвищення якості освіти має здійснюватися не за рахунок додаткового навантаження на партнерів освітнього процесу, а через удосконалення форм і методів навчання, впровадження освітніх технологій, орієнтованих не стільки на передачу готових знань, а на формування комплексу особистісних якостей майбутніх учителів закладів загальної середньої освіти. Використання сучасних психолого-педагогічних технологій дає можливість формувати в молоді готовність до самостійного пізнання навколишнього світу.

Нині основним завданням педагогічних закладів вищої освіти є виховання компетентної особистості, яка не лише володіє знаннями, високими моральними якостями, а й здатна самостійно, нестандартно, креативно діяти в різноманітних життєвих ситуаціях і володіти професійно орієнтованими компетентностями в галузі методики, уміти робити певні наукові висновки.

Провідну роль у становленні майбутнього вчителя як дослідника відіграє написання повідомлень, статей, тез, курсових і дипломних робіт, проєктів, доповідей на науково-практичних конференціях.

Мета цих форм роботи – поглибити знання здобувачів освіти з актуальних проблем методики, оволодіти технологією наукових досліджень, розвинути навички самостійної пошукової роботи, уміння критично осмислювати наукові джерела, знаходити власні шляхи розв’язання методичних проблем, прищепити смак до наукового пошуку, підвищити наукову активність, розвивати креативні здібності, виявляти інтелектуальну ініціативу.

Основні **завдання** науково-дослідної роботи:

- 1) розвивати самостійне наукове мислення здобувачів освіти;
- 2) удосконалювати навички пошуку необхідної науково-методичної літератури;
- 3) формувати вміння опрацьовувати й критично осмислювати теоретичний матеріал із досліджуваної проблеми, аналізувати його, зіставляти, узагальнювати й систематизувати;
- 4) виробляти вміння вивчати, узагальнювати й творчо

використовувати досвід роботи вчителів;

5) оволодівати вміннями практично реалізовувати досліджувану проблему в самостійно виконаних навчально-методичних розробках;

6) формувати такі дослідницькі вміння:

- визначати актуальність теми, відповідність її сучасному стану педагогічної науки та перспективам розвитку й практичним завданням НУШ;
- формулювати компетентності й завдання дослідження;
- з'ясовувати його предмет, об'єкт;
- визначати дослідницькі методи;
- розробляти систему навчання й здійснювати її експериментальну перевірку;
- проводити, описувати й аналізувати проведений експеримент;
- узагальнювати експериментальні результати, обґрунтовувати їх, формулювати висновки й укладати практичні рекомендації;

7) удосконалювати навички наукового писемного мовлення;

8) розвивати риторичні вміння публічно захищати підготовлену роботу (логічно й послідовно здійснювати наукові повідомлення, аргументовано відповідати на запитання, переконливо обстоювати свою думку).

У пропонованому збірнику вміщено тексти доповідей учасників XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна лінгводидактика в Новій українській школі: проблеми, пошуки, здобутки», проведеної 23 квітня 2025 року на базі Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» у дистанційній формі. Серед її учасників – дослідники, здобувачі вищої освіти педагогічних закладів України.

Усі статті присвячено висвітленню актуальних проблем, досягнень, надбань, перспектив, новітніх тенденцій сучасної мовної, літературної та іншомовної освіти. Автори досліджень намагалися узагальнити теоретичні, практичні, методичні напрацювання вчених та досвід учителів-практиків і на цій основі запропонували власні методичні пропозиції розв'язання окремих проблем.

Організаційний комітет

*Ангеліна РУДИЧ, здобувачка Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

*Надія СКРИПНИК, кандидат філологічних наук, старший викладач
кафедри української філології Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

ОРНІТОЛОГІЧНІ СЛОВА-СИМВОЛИ В УКРАЇНСЬКІЙ УСНІЙ НАРОДНІЙ ТВОРЧОСТІ

Анотація. *Різноманіття пташиного світу сприяє широкому використанню їхніх назв в усній народній творчості. Фігурування названих компонентів у складі слів-символів є відображенням культурної спадщини й традицій українського народу. Номен птахів є образними та поетичними, що надає сталим одиницям більшої виразності й ефектності. Вони додають кольору та глибини мовним висловам, створюють живі образи й переносять конкретні ідеї.*

Ключові слова: *слова-символи, усна народна творчість, назви диких тварин, орнітонім.*

Постановка проблеми. Якщо провести суцільну зоовибірку із українського фольклору, то можна помітити абсолютну кількісну та якісну перевагу у використанні символіки птахів. Фольклор органічно включає в сюжетну канву назви тих птахів, які набули ознак образу, концепту в українському світобаченні та народній культурі, це – *орел, сокіл, беркут, крук, ворон, ворона, пугач, сич, сова, соловей, зозуля, жайворонок, горобець, журавель, чапля, чайка, лебідь, голуб*. Кореляція у пташиній родині відбувається за кількома ознаками: осілий – перелітний, свійський – дикий, чистий (святий) – нечистий, хижий – комахоїдний, чорне оперення – світле (різнобарвне).

Стан дослідження проблеми. Від античності й до наших днів у центрі наукових зацікавлень вітчизняних лінгвістів перебувають традиційні й індивідуально-авторські символи національної культури, що відіграють важливу роль у свідомості й життєдіяльності людини (І. Голубовська, С. Єрмоленко, В. Жайворонок, В. Кононенко, В. Куйбіда, Л. Мацько, Н. Сологуб та ін.).

Мета дослідження – простудіювати структурні, семантичні, етнолінгвістичні особливості орнітономенів усної народної творчості.

Виклад основного матеріалу. Україна має багатий природний світ із різноманітними видами *диких птахів*. Це означає, що птахи є складовою частиною оточуючої природи та пов'язані з повсякденним життям людей.

Унаслідок цього назви диких птахів знаходять своє відображення у фольклорних конструкціях, які описують різні аспекти життя, природи, побуту та культури.

Слово-символ *сокіл* у фольклорних текстах традиційно слугує символом чоловічої мужності, сміливості, козацької вдачі: *Не грати горобцеві з соколом*; вправність, сила, гордість: *Знати сокола по польоту, а доброго молодця по поході* [5, с. 63]. Внутрішньомовними настановами такої семантики є семи *хижий, сильний, швидкий, сміливий*, що стимульовано специфікують існування виду (спосіб добування їжі, індивідуалізм, на відміну від горобців, ворон тощо).

Семантично близькими символами, але з можливістю реалізації й негативної конотації є орнітоніми *орел, яструб, коршак*. Спільними є сентенційна символічність якостей мужності, достойне життя: *Краще битися з орлом, ніж жити з зайцем* [5, с. 309].

Додаткові семи: волелюбність, самодостатність: *Молоде орля, та вище старого літає. Куди орли літають, туди сороки не пускають* [5, с. 63]; гордовитість: *Орел мухи не ловить, а слон за мишею не ганяється. Орел не пристає з горобцями* [5, с. 309].

Якщо сокіл вербалізує тільки позитивні концепти, то *орел, яструб, коршак* може мати негативну конотацію, зрощену із семами жорстокість, хижість: *Клекіт орлячий з-під хмари чути* [5, с. 309]. *Орел мух не ловить, йому ягня подавай* [1, с. 35]. Цілував *яструб* курочку до останньої пір'їнки. Жалів *яструб* курку, доки всю обскуб. *Коршак* за голубом ганяється, бо живою кров'ю впивається [3, с. 224].

Орнітонім *шуліка (шуляк)* вербалізує тільки негативну конотацію: *Накинувся, мов шуліка на курча*.

Лексема *голуб* – в узусі символ миру, щирості, добра, любові. У народному світобаченні українців голуб метафорично співвідноситься з реаліями козак, *дорогий батько, побратим, коханий*; *голубка* – з реаліями *мати, кохана, сестра*. Форма множини – *голубкі (голубочки)* – символізує закоханих, злагоджено подружню пару: *Гей, там сиділи два голубочки... Сиділи, сиділи, Знялись – полетіли, в чистім полі на роздолі сіли. Та й затуркотіли* [4, с. 155]. Це метафоричне значення закріпилося внаслідок переосмислення додаткових сем денотата *голуб*: має постійну пару, видає особливі *вуркотливі звуки, що асоціюються із заграванням, ніжністю*: *Гула, як голубка. Та гула ж вона! Ой гула ж, вуркотіла, Ой знялась, полетіла* [4, с. 194] тощо. Аналізований мовний матеріал засвідчує, що всі різновиди номінації *голуб* (різновиди *голуб, горлиця, вікові характеристики голуб, голуб'ятко, статеві ознаки: голуб, голубка, голубонька, пара голубів*) символічно перенесено на людські стосунки, зокрема інтимні: *Всі дівчата – голуб'ята, а де ж ті*

чортові баби беруться? **Голуб** гукає, як пари шукає. Живуть собі, як **голубів пара** [5, с. 154, 174, 185]. Упустила та **голубонька** Та вже й не піймаю... Любив мене козаченько Хороший, молоденький; Сидить **голуб** на черешні, А **голубка** на вишні... «Ой скажи, серце-дівчино, А що в тебе на мислі?»; Бодай сірі гуси З пір'ячком пропали, Що нас розлучили, Як **голубів пару!** Ой летіла **горлиця** через сад, Розпустила пір'ячко на весь сад, Ой хто ж теє пір'ячко ізбере, Отой мене, молодую, забере... Любімося, серденько, обоє; Ой **дівчина-горлиця** До козака горнеться, А козак, як орел, Як побачив, так і вмер [4, с. 142–305]. Слово-символ **голуб** найбільш спеціалізоване на вираженні концепту любов.

Символом-орнітонімом, який вербалізує негативно конотовані концепти, є зозуля. Основна семантика такого символу – безвідповідальне батьківство, батьківська недбалість, що логічно впливає з об'єктивної властивості денотата підкидати своє потомство у гнізда інших птахів: **Зозуля** своє гніздо не в'є [3, с. 218].

Батьківську недбалість вербалізує орнітонім чайка: Ой горе тій **чайці**, чаєчці-небозі, Що вивела чаєняток при битій дорозі [2, с. 99]; Ой біда **чайці-небозі**, що вивела дітки при битій дорозі... І кулик **чайку** взяв за чубайку! А бугай – «бугу!» – гне **чайку** в дугу: «Не кричи, чайко, бо буде тяжко!» Киги! Киги! Злетівши вгору, – Тільки втопиться в Чорному морю! [2, с. 244], який частіше асоціюється в народній уяві з нещасним материнством.

Ворона належить до птахів, які не користуються симпатією людей, попри те, що не завдає безпосередньої шкоди господарству. Слово-символ **ворона** в українському фольклорі символізує низку негативних якостей: злодійкуватість, пащекуватість, обмеженість розумових здібностей, чорний колір пір'я ототожнюється з моральним брудом, якого вже ніколи не вдасться позбутися: Не pomoже **вороні** купіль, а крукові мило. **Ворона** вороні око не виклює. **Ворона** хоч мала, а рот великий. **Ворона** – сові не оборона. Куди б **ворона** не летіла, завжди на гній сяде.

Існує група позамовних пресупозицій, що зумовлюють негативно конотовану семантику: неповага до ворони як нижчого виду: Вліз між **ворони**, каркай, як і вони. **Вороні** соколом не бути; обмежені розумові й функційні можливості: Нащо **вороні** великі розговори, коли вона знає своє «кра». Куди **ворона**, туди й хвіст; неможливість змінити примітивний спосіб існування: Від **ворон** відстала, до пав не пристала. Яка **ворона** в воду, така й з води [5, с. 62].

Особливої семантики образу **ворони** надає танатологічний символізм, пов'язаний з уживанням воронами в їжу падалі, характерним кружлянням ворон над місцем побоїщ, мору тварин тощо: Кому **ворон** над головою кряче, той має щастя собаче.

Рідко реалізується протилежна символічна семантика - практичність,

раціональність: *Не дурний **крук** пустити з рук. Старий **ворон** густо не криче.* Їй протиставлені спорадичні вербалізації концепту *лінощі*: *Куди **вороні** не літати, то треба крилами махати* [5, с. 62].

Слово-символ *сорока* – вербалізатор людських якостей, що вступає в синонімічні відношення з номінаціями пліткар, плетун, шептун. Позамовна пресупозиція – характерне часте набридливе скрекотання сорок поблизу людських жител: *І сорока розкажує, та толку мало. **Сорока** на хвості принесла вістку. **Сорока сороці**, ворона вороні, та й піде чутка.* Крім цього, слово-символ *сорока* в різних контекстах та підтекстах реалізує моральну аксіосемантику: невігластво: *Вертиль, як **сорока** на тину* [5, с. 64, 279, 294, 305]; хитрість: ***Хитру сороку** спіймати морока, а на сорок **сорок** – сорок морок* [4, с. 54].

Слово-символ *горобець* уживається переважно в дитячому фольклорі й символізує полохливість, боягузтво: *Летів **горобчик** – сів на стовпчик, вибіг хлопчик – злетів **горобчик**. Летів **горобець**, сів на хлівець, а як вийшов стрілець, то й утік **горобець*** [4, с. 65, 99]. *І **горобець** на м'яку галузку не сяде* [5, с. 313].

Висновки. Отже, у фольклорному дискурсі орнітоніми формують свою аксіосемантику переважно через асоціації, побудовані на зовнішніх проявах: вигляд, характерна поведінка, тоді як функційний і прагматичний аспекти в них послаблені.

Список використаних джерел

1. «Вік живи – вік учись». (Українська народна мудрість) / [упоряд. І. П. Березовський]. Київ : «Рад. шк.», 1961. 132 с.
2. Титар О.В. Українські національні і культурні ідентичності у глобалізованому світі (на прикладі культури Слобожанщини) : монографія. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. 349 с.
3. Прислів'я та приказки. Природа. Господарська діяльність / [упоряд. М. М. Пазяк]. Київ : Наук. думка, 1989. 480 с.
4. Слово до слова складається мова. Скарби народної педагогіки : [навч. видання]. Харків : «Друк», 1999. 160 с.
5. Українські прислів'я та приказки / [ред. колегія : С. Д. Зубков, О. І. Дей, І. П. Березовський, Д. В. Павличко, П. І. Майборода, С. Л. Коба; від. ред. С. Д. Зубков; упоряд. : С. В. Мишанич, М. М. Пазяк]. Київ : «Дніпро», 1984. 389 с.